

OBSAH

Předmluva	5
Úvod 1. Poměr řeči mluvené a psané	7
2. Pojem a podstata dikce	9
3. Podmínky pěkné a správné dikce	12
4. Různé mluvné styly	14
ODDÍL PRVNÍ: TECHNIKA MLUVENÉHO SLOVA	
Kapitola I. Mluvné orgány s hlediska dikce	19
A. Ústrojí respirační	21
B. Ústrojí fonační	25
1. Akustické vlastnosti hlasu	25
a) Síla hlasu	25
b) Výška hlasu	26
c) Barva hlasu (timbre)	27
2. Podmínky hlasu s hlediska dikce	29
a) Ohebnost hlasu	29
b) Vytrvalost hlasu	29
c) Modulační schopnost hlasu	29
d) Krása hlasu	29
3. Zacházení s hlasem	29
C. Ústrojí artikulační	31
1. Hodnocení činnosti nadhrtanových mluvidel	32
a) s hlediska aktivnosti	32
b) s hlediska pohyblivosti	32
c) s hlediska artikulačních tendencí	35
2. Různé stupně sblížovacích pohybů mezi základnou a činiteli ..	39
3. Význam dutin nad hrtanem	40
4. Pracovní výkon a únavnost mluvidel	42
a) Výkon hlasového orgánu	42
b) Výkon artikulačních orgánů	43
Kapitola II. Výcvik mluvidel	44
A. Cvičení dechu	47
1. Cviky pro zvýšení plicní kapacity	48
2. Cvičení výdechové ekonomie	53
B. Cvičení hlasu	55
1. Cvičení síly (nosnosti) hlasu	56
2. Cvičení ohebnosti hlasu	57
C. Cvičení artikulace	58
1. Celkový charakter cvičení artikulace	63
2. Uvědomění svalové práce mluvidel	65
a) Pozorování	65

b) Správné fonetické popisy	65
c) Vlastní pokusy	66
3. Vlastní návrh cvičení	66
a) Cvičení artikulačního mechanismu souhlásek	69
b) Cvičení artikulačního mechanismu samohlásek	89
c) Cvičení artikulačního mechanismu skupinového a slabičného	95
Kapitola III. Mluva souvislá s hlediska díkce	98
A. Modulace souvislé mluvy s hlediska díkce	99
1. Modulace silová (dynamická)	99
a) Dynamika slova	100
b) Dynamika věty (větného úseku)	101
c) Dynamika celková	103
d) Dynamické odstupňování věty	104
2. Modulace výšky hlasu	106
3. Modulace kvality hlasu (barvy, timbru)	108
4. Modulace časová (mluvní tempo)	109
a) Celkové mluvní tempo	109
b) Dílčí mluvní tempo	111
c) Tempo větné	111
d) Tempo slovní	112
5. Souhrnně o modulacích	113
B. Členění souvislé řeči s hlediska díkce	113
1. Členění řeči	114
2. Pauzy	115
a) Pauza fyziologická	115
b) Pauza mluvně funkční	115
c) Vzájemný poměr pauzy fyziologické a mluvně funkční	115
d) Pauza v díkci	116
e) Trvání a frekvence pauz	116
f) Pauza hlásková	117
C. Doprovodné tělesné pohyby (mimika a gestikulace)	117
D. Výcvik souvislé mluvy	120
1. Cvičení elokuce	120
2. Procvičování fonických složek mluvy	122
ODDÍL DRUHÝ: APLIKACE FONETICKÝCH POUČEK NA MLUVNÍ PRAXI	125
A. Požadavky díkce při řečnění	127
1. Povinnosti řečníka	127
2. Slyšitelnost a srozumitelnost řeči	133
3. Způsob mluvy	136
4. Posluchači	137
B. Požadavky díkce při recitaci	138
1. Zvukové prostředky řeči při recitaci	139
2. Několik slov o recitátorech	150

C. Několik slov o mluvě herecké	155
1. Herectví divadelní	155
2. Herectví filmové	158
D. Několik poznámek o rozhlase	162
E. Mluvní a hlasová výchova ve škole	165
Přídavek. Návod ke dvěma nejprostším fonetickým metodám pro uvědomělé sledování artikulace hlásek	171
Poznámky	175
Literatura	178